

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
& ΘΡ/ΤΩΝ,
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ
Π. & Δ. ΕΚΠ/ΣΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Αριθμ. Πρωτ. 52/Φ21
Ιεράπετρα 28/9/17

Κ.Π.Ε. ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ - ΝΕΑΠΟΛΗΣ

Προς: Διευθύνσεις Εκπαίδευσης Κρήτης

Ταχ. Δ/ση: ΟΔΥΣΣΕΑ ΕΛΥΤΗ
Τ.Κ. 72200 ΙΕΡΑΠΕΤΡΑ
Τηλέφωνο : 28420 – 23103, 24684
Fax : 28420 – 23160
E – mail : mail@kpe-ierap.las.sch.gr
Ιστότοπος: <http://kpe-ierap.las.sch.gr>

ΘΕΜΑ: «Ίδρυση Περιφερειακού Θεματικού Δικτύου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης»

Η Π.Ο του ΚΠΕ Ιεράπετρας - Νεάπολης, σύμφωνα με τα όσο προβλέπει η Υ.Α. 66272/Γ2/4-7-2006 περί Θεματικών Δικτύων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης όπως αυτή τροποποιήθηκε με την αριθμ. 127856/Γ7/29-11-2006 Υ. Α., προτίθεται να ιδρύσει και να λειτουργήσει Περιφερειακό Θεματικό Δίκτυο εκπαίδευσης για την αειφορία με τίτλο: **«Διατροφή, περιβάλλον & υγεία»**. Όσες σχολικές ομάδες επιθυμούν να ενταχθούν στο δίκτυο να υποβάλουν αίτηση μέσω των υπευθύνων σχολικών δραστηριοτήτων της περιοχής τους μέχρι την Παρασκευή 27 Οκτωβρίου. Οι εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας της περιφερειακής ενότητας Λασιθίου υποβάλλουν απευθείας στο ΚΠΕ με κοινοποίηση στην διεύθυνση πρωτοβάθμιας Λασιθίου.

Συντονιστικός Φορέας: ΚΠΕ Ιεράπετρας – Νεάπολης Λασιθίου.

1. Σκοπιμότητα Ίδρυσης του περιφερειακού Θεματικού Δικτύου:

Η γη μας βρίσκεται σε κρίσιμο σημείο και το ενεργειακό της μέλλον προδιαγράφεται αβέβαιο. Οι διατροφικές επιλογές του σύγχρονου ανθρώπου επιβαρύνουν σημαντικά τον πλανήτη, αφού συμπεριφέρεται και καταναλώνει τροφή με τέτοιο τρόπο που χρειάζεται 1,5 γη για να καλύψει τις ανάγκες του! Η υπερκατανάλωση κρέατος και γαλακτοκομικών προϊόντων ευθύνονται σοβαρά για την κλιματική αλλαγή αφού το ενεργειακό αποτύπωμα της διατροφής εξαιτίας της μεταφοράς των προϊόντων, της εναπόθεσης υπολειμμάτων τροφής στο έδαφος αλλά και της παραγωγής τους, είναι εξαιρετικά μεγάλο.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εθνική Αρχή Διαχειριστικής Έγκρισης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- Το 27% των τροφίμων που παράγεται καταλήγει στα απορρίμματα
- Οι άνθρωποι χρησιμοποιούν 25-30% περισσότερα προϊόντα από την ετήσια παραγωγή της γης
- Ο τομέας της σίτισης καταναλώνει το 30% της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται παγκοσμίως
- Έχει υπολογιστεί ότι χρειάζεται περισσότερη γη από την έκταση ολόκληρης της Κίνας για να παραχθεί το φαγητό που δεν καταναλώνεται ποτέ!

www.urbact.eu

Ο Ιπποκράτης έλεγε «Φάρμακο ας γίνει η τροφή σας και η τροφή σας ας γίνει φάρμακό σας». Ο ίδιος πίστευε πως η διατροφή διαδραματίζει τον σημαντικότερο ρόλο για την σωματική και ψυχική υγεία. Σήμερα, μέσα από τα νεότερα ερευνητικά και επιστημονικά δεδομένα γνωρίζουμε ότι η ισορροπημένη διατροφή όπως είναι και η Κρητική διατροφή είναι ένας ασφαλής δρόμος όχι μόνο για να προλάβουμε την εμφάνιση σύγχρονων σοβαρών ασθενειών (πχ. καρδιαγγειακά προβλήματα) αλλά και να διατηρήσουμε μια καλή ποιότητα ζωής.

Η εμφάνιση και ραγδαία αύξηση της παιδικής παχυσαρκίας οφείλεται σε συνδυασμό παραγόντων, που κυρίως αφορούν αλλαγές στο ευρύτερο περιβάλλον και τις αλλαγές στον τρόπο ζωής. Η παιδική διατροφή χαρακτηρίζεται τα τελευταία χρόνια από τη συχνή κατανάλωση πρόχειρου φαγητού και αναψυκτικών. Η Ελλάδα όπως βλέπουμε και στον παρακάτω πίνακα βρίσκεται στις πρώτες θέσεις στην Ευρώπη στην παιδική παχυσαρκία με αυξητικές τάσεις.

Ποσοστά υπέρβαρων και παχύσαρκων παιδιών ηλικίας 13 και 15 ετών, σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, 2001/2.

	13 ετών		15 ετών	
	Αγόρια	Κορίτσια	Αγόρια	Κορίτσια
Αυστρία	13,3	10,1	10,0	7,5
Βέλγιο	11,2	9,7	10,3	7,9
Γαλλία	11,8	7,9	10,3	7,6
Γερμανία	11,9	7,2	13,7	5,5
Δανία	7,5	8,3	12,8	8,6
Ελλάδα	17,5	10,4	20,3	7,5
Ισπανία	21,5	11,1	17,7	10,0
Ιταλία	17,9	10,9	17,1	6,6
Νορβηγία	11,7	6,6	12,6	8,4
Ολλανδία	7,4	4,2	8,8	7,1
Πορτογαλία	16,1	11,6	15,1	6,4
Σουηδία	10,5	7,0	12,7	6,0
Φινλανδία	12,8	9,8	14,3	7,9

Εθνικό σχέδιο δράσης για τη δημόσια υγεία.

Υπουργείο υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Τα δεδομένα αυτά μας ώθησαν σαν Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης να αναλάβουμε την πρωτοβουλία για τη δημιουργία ενός δικτύου που αρχικά στα όρια της Κρήτης θα βοηθήσει όλους μας να γνωρίσουμε την αξία της μεσογειακής (κρητικής) διατροφής και τον ρόλο της στην υγεία αλλά και στο περιβάλλον.

Η ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση μικρών και μεγάλων σε θέματα διατροφικών επιλογών είναι απολύτως αναγκαία σήμερα για να διασφαλίσει την ποιότητα της δικής μας ζωής, καθώς και εκείνης των επόμενων γενεών. Κάθε πρόγραμμα λοιπόν, που απευθύνεται σε συγκεκριμένη ομάδα (ανάλογα με ηλικία, τόπο διαμονής, ενδιαφέροντα, κλπ.) έχει οπωσδήποτε την αξία του.

2. Σκοποί του δικτύου.

Οι μαθητές να γνωρίσουν

- τις επιπτώσεις των διατροφικών επιλογών στην υγεία μικρών και μεγάλων.
- τις επιπτώσεις της διατροφής μας στο περιβάλλον του πλανήτη μας.

3. Η λειτουργία του δικτύου στοχεύει κυρίως:

- στην οργανωμένη επιστημονική και παιδαγωγική στήριξη προγραμμάτων αειφόρου εκπαίδευσης που θα έχουν σχετική θεματολογία
- στη δημιουργία σχετικού εκπαιδευτικού υλικού
- στην ανάπτυξη επικοινωνίας μεταξύ όλων των μελών του δικτύου
- στην ανταλλαγή εμπειριών και απόψεων μεταξύ ειδικών επιστημόνων και όλων των μελών (Παιδαγωγικών και μαθητικών ομάδων των συμμετεχόντων σχολείων, συντονιστικών φορέων)

4. Οργανωμένη επιστημονική και παιδαγωγική στήριξη προγραμμάτων αειφόρου εκπαίδευσης των σχολείων που συμμετέχουν στο δίκτυο με:

- Παραχώρηση εκπαιδευτικού υλικού και βιβλιογραφίας
- Θεματική επιμόρφωση των συντονιστών εκπαιδευτικών των ομάδων αειφόρου εκπαίδευσης
- Δημιουργία κοινών εκδόσεων και συμμετοχή σε κοινές περιβαλλοντικές δράσεις για τη διασύνδεση των σχολείων-μελών του δικτύου.
- Συνεργασία με επιστημονικούς και περιφερειακούς φορείς, επιστημονικές ενώσεις κλπ.
- Καλλιέργεια και ανάπτυξη νέας οικολογικής και κοινωνικής συνείδησης στους εμπλεκόμενους μαθητές, φιλικής προς το περιβάλλον ιδιαίτερα σε θέματα που αφορούν τη διατροφή.
- Ανταλλαγή επισκέψεων μεταξύ των μελών του δικτύου.
- Εξαγωγή συμπερασμάτων και διατύπωση προτάσεων για δράσεις των μαθητών για κινητοποίηση αρμόδιων δημόσιων φορέων.

- Περιφερειακές και εθνικές συνεργασίες με φορείς και σχολεία που δραστηριοποιούνται στην ίδια θεματολογία.

5. Θεματικές ενότητες & ενδεικτική θεματολογία

- Μεσογειακή-Κρητική διατροφή.
- Σημασία της κατανάλωσης τοπικών προϊόντων
- Υπερκατανάλωση κρέατος-γαλακτοκομικών προϊόντων και περιβαλλοντικές επιπτώσεις
- Οικολογικό αποτύπωμα της διατροφής.
- Κομποστοποίηση οργανικών υπολειμμάτων
- Μείωση παραγωγής οικιακών απορριμμάτων
- Διατροφική πολιτική.
- Μεταφορές τροφίμων και περιβαλλοντική επιβάρυνση (τροφοχιλιόμετρα)
- Διαχείριση γεωργικών φυτικών απορριμμάτων – μικρές και μεγάλες εγκαταστάσεις κομποστοποίησης
- .....

6. Συντονισμός δικτύου

Θα συγκροτηθεί Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε), με αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη, που θα προεδρεύει μέλος του ΚΠΕ Ιεράπετρας- Νεάπολης. Η Σ.Ε έχει την ευθύνη για το σχεδιασμό, την επιλογή και την εφαρμογή των δραστηριοτήτων, θα συνεδριάζει και θα αποτελεί το συνδετικό κρίκο για την οριζόντια και την κάθετη επικοινωνία ανάμεσα στα σχολεία και γενικά θα συντονίζει τη λειτουργία του δικτύου.

7. **Επιστημονικοί συνεργάτες.** Με τις γνώσεις τους θα μας βοηθήσουν επιστήμονες από το πανεπιστήμιο και το ΤΕΙ Κρήτης, το WWF, διατροφολόγοι, κ.α.

8. Παιδαγωγικές Μέθοδοι

- ✓ Διεπιστημονική και διαθεματική μελέτη.
- ✓ Συστημική και Βιωματική προσέγγιση, δραματοποίηση, θεατρικό παιχνίδι.
- ✓ Εργασίες σε ομάδες.
- ✓ Μελέτη με εργασίες πεδίου.
- ✓ Άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία.

Οι διδακτικές αρχές και μέθοδοι που χρησιμοποιούνται κατά την εφαρμογή της Εκπαίδευσης για την αειφορία στοχεύουν γνωστικά, συναισθηματικά και ψυχοκινητικά:

- ✓ στη διαμόρφωση ενεργών μαθητών, αυριανών ενεργών πολιτών .
- ✓ στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και συγκεκριμένων δράσεων και όχι απλά δραστηριοτήτων.
- ✓ στην κινητοποίηση και αποδέσμευση συγκινήσεων.
- ✓ στην καλλιέργεια της αισθητικής των μαθητών.
- ✓ στην ενεργοποίηση όλων των αισθήσεων με στόχο την κατάκτηση γνώσης.

9. Διάρκεια ανάπτυξης

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η λειτουργία του Δικτύου θα προταθεί για τρία (3) σχολικά έτη (2017-18 ως εναρκτήριο έτος, 2018-19 & 2019-20)

10. Υποχρεώσεις σχολικής μονάδας

Η ένταξη μιας σχολικής ομάδας στο δίκτυο θα πρέπει να είναι για ένα ολόκληρο σχ. έτος. Επίσης η περιβαλλοντική ομάδα θα πρέπει να υλοποιεί πρόγραμμα με θέμα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματολογία του δικτύου, ο αριθμός της οποίας δεν θα ξεπερνά τους 30 μαθητές Νηπιαγωγείου, Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου, όπως επίσης, ο κύριος όγκος των μαθητών να μην είναι από την τελευταία τάξη.

Οι συμμετέχουσες ομάδες υποχρεούνται:

- Να συντάσσουν στην αρχή της χρονιάς συνοπτικό πρόγραμμα των δράσεων που θα αναπτύξουν κατά την διάρκεια του σχολικού έτους και το οποίο θα αποστέλλουν το αργότερο μέχρι 10 Δεκεμβρίου στο ΚΠΕ Ιεράπετρας-Νεάπολης.
- Να τηρούν ημερολόγιο δράσεων, αντίγραφο του οποίου θα αποστέλλεται στο Κ.Π.Ε προς στο τέλος του σχολικού έτους και όχι αργότερα από τις 30 Απριλίου.
- Να κοινοποιούν τα αποτελέσματα της εργασίας τους στη συντονιστική επιτροπή.
- Να δημοσιοποιούν τις δράσεις τους σε ετήσια τουλάχιστον βάση, στον τοπικό τύπο.
- Να συμμετέχουν ενεργά στις δράσεις του δικτύου.
- Να χρησιμοποιούν το λογότυπο του δικτύου, του Εθνικού Διαχειριστή και του Κοινοτικού Ταμείου, σε όλες τις εργασίες, έντυπα, έγγραφα που αφορούν το δίκτυο.
- Να αναπτύσσουν τη συνεργασία του σχολείου τους με τους Υπεύθυνους Σχολικών Δραστηριοτήτων της Περιφερειακής Ενότητας που ανήκουν.
- Να συμπληρώνουν τη ηλεκτρονική φόρμα του δικτύου όταν αυτή δημιουργηθεί, που θα καταργήσει πολλές από τις προηγούμενες γραφειοκρατικές διαδικασίες.

11. Επιμορφωτικά σεμινάρια:

2017-2018: Προγραμματίζεται (πιθανότατα το Δεκέμβριο) διήμερη ιδρυτική-επιμορφωτική συνάντηση της συντονιστικής επιτροπής καθώς και των εκπαιδευτικών που θα συμμετέχουν στο δίκτυο.

Ο υπεύθυνος του ΚΠΕ Ιεράπετρας-Νεάπολης

Μυλωνάκης Ευστράτιος

Βιβλιογραφία:

- <https://www.mednutrition.gr>
- <http://eyzin.minedu.gov.gr>
- www.wri.org
- www.urbact.eu

ΑΙΤΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
στο Περιφερειακό Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.
«Διατροφή Περιβάλλον και Υγεία»
για το σχολικό 2017-2018

(Υποβάλλεται στους/στις υπεύθυνους σχολικών δραστηριοτήτων Δ/νσεων Β/θμιας & Α/θμιας Εκπ/σης εκτός από την Α/θμια Λασιθίου όπου υποβάλλεται απευθείας στο ΚΠΕ)

Στοιχεία Σχολείου:

Όνομασία:	Τηλ:
	Φαξ:
Διεύθυνση:	Email:

Στοιχεία εκπαιδευτικών:

A/A	Όνοματεπώνυμο	Ειδικότητα
1)		
2)		
3)		

Τάξη / Περ. Ομάδα

Αριθμός Μαθητών (μέγιστο 35 μαθητές)

Θα υλοποιήσετε πρόγραμμα Π.Ε. την τρέχουσα σχολική χρονιά και αν ΝΑΙ με ποιο θέμα;

 ΝΑΙ ΟΧΙ

Θέμα: .....

Έχετε υλοποιήσει άλλα προγράμματα Π.Ε. στο παρελθόν και αν ΝΑΙ με ποιο θέμα;

 ΝΑΙ ΟΧΙ

Θέμα: .....

Θέμα: .....

Θέμα: .....

Θέμα: .....

Ο Διευθυντής του Σχολείου
(σφραγίδα – υπογραφή)

Ημερομηνία: .....

Οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί:
(υπογραφές)

1) .....

2) .....

3) .....

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

